

11/6/20

Αγαπητοί φίλοι,

Τα τελευταία έξι χρόνια είχα τη χαρά και την τιμή να εκπροσωπώ και να συντονίζω τις προσπάθειες της μεγάλης οικογένειας του ΣΕΒ. Ήταν έξι χρόνια γεμάτα πρωτόγνωρες προκλήσεις, που μας έκαναν ανθεκτικότερους, σοφότερους και ικανότερους να αντιμετωπίζουμε κάθε δυσκολία.

Από το 2014, όταν διατυπώσαμε ως όραμά μας για την Ελλάδα: «Να γίνει η χώρα που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει να εργασθεί, να επενδύσει και να ζήσει...», εργαζόμαστε σκληρά για έναν ΣΕΒ με ψηλότερο ανάστημα, αποτελεσματικότερες παρεμβάσεις και δυνατότερη φωνή.

Κάνοντας τον απολογισμό της εξαετίας, νιώθω υπερήφανος γιατί πιστεύω ειλικρινά ότι όλοι μας στον ΣΕΒ κάναμε το καθήκον μας.

Σε πολύ παραγμένες εποχές, και απέναντι σε ένα εκτεταμένο κύμα αμφισβήτησης του ορθού λόγου:

- Προτάξαμε ένα στιβαρό ανάχωμα ορθολογισμού, στηρίζοντας την Ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας.
- Προβάλαμε διεθνώς τη φωτεινή πλευρά της Ελλάδας, την Ελλάδα της προσπάθειας και της προκοπής.
- Προτείναμε το «δόγμα» - μεταρρυθμίσεις για επενδύσεις ευημερία και δουλειές- ως τον κεντρικό αναπτυξιακό άξονα της χώρας.
- Συμβάλαμε στη διαμόρφωση ενός περισσότερο φιλοεπιχειρηματικού περιβάλλοντος, με πλήθος τεκμηριωμένων παρεμβάσεων.
- Δείξαμε το αύριο που έρχεται και πώς θα το κατακτήσουμε, στη βιομηχανία, στην εργασία, στην τεχνολογία, στην καινοτομία, στην εκπαίδευση.
- Δυναμώσαμε την εμπέλεια και τη διεισδυτικότητα της φωνής μας στην κοινωνία, με ισχυρή παρουσία στο δημόσιο διάλογο και στα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας.
- Μεγαλώσαμε τον ΣΕΒ, επεκτείναμε την περιφερειακή του διάσταση και βελτιώσαμε τις υπηρεσίες στα μέλη μας.

Τολμήσαμε όμως και κάτι περισσότερο. Να συμβάλουμε στην ανάταξη του αξιακού μας συστήματος, για τη διαμόρφωση μιας σύγχρονης Ευρωπαϊκής ιδεολογίας στη χώρα μας.

Για το σκοπό αυτό:

- Πρωτοστατήσαμε στην προσπάθεια εξάλειψης των στείρων αντιπαραθέσεων και της ιδεολογικής σύγχυσης για την επιχειρηματικότητα, που ταλανίζουν την Ελλάδα, εμποδίζουν την ανάπτυξη και αποστερούν την ευημερία.
- Κάναμε κεντρικό μας στόχο και σύνθημα «την Ελλάδα των αξιών και των αξιών», και
- Επιδιώξαμε παντού τη συνεννόηση και τη συνεργασία.

Όλα αυτά πραγματοποιήθηκαν με τη συμβολή πολλών συνεργατών και φίλων, τους οποίους ευχαριστώ θερμά!

Ευχαριστώ ιδιαίτερα όλους τους συναδέλφους μου, μέλη των ΔΣ του ΣΕΒ κατά την περίοδο 2014–2020, τον εκτελεστικό αντιπρόεδρο Κωνσταντίνο Μπίτσιο και τους Γενικούς Διευθυντές Άκη Σκέρτσο και Αλέξανδρο Χατζόπουλο.

Ευχαριστώ εξίσου όλους τους εργαζόμενους και τα στελέχη του ΣΕΒ για το ήθος τους, την πίστη τους στον Σύνδεσμο και την κατάθεση ψυχής που τόσες φορές κάνουν. Είναι μία καταπληκτική ομάδα με πολύ ταλέντο και τεράστιες δυνατότητες.

Χαίρομαι που τα τελευταία χρόνια αφιέρωσα το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου και της ενέργειάς μου στην προεδρία του ΣΕΒ. Ελπίζω ότι τα αποτελέσματα της δουλειάς όλων μας δικαιώνουν την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν τα μέλη του ΣΕΒ.

Σήμερα, αντιμετωπίζουμε νέες μεγάλες οικονομικές, υγειονομικές, και πιθανόν γεωπολιτικές προκλήσεις.

Είμαι αισιόδοξος ότι θα τα καταφέρουμε, με σοβαρότητα, ψυχραιμία, εμπιστοσύνη στις δυνατότητές μας και εθνική συνεννόηση.

Η υγιής ελληνική επιχειρηματικότητα και ο ΣΕΒ θα είναι πάντοτε στην πρώτη γραμμή των εθνικών προσπαθειών.

Εύχομαι στο νέο Διοικητικό Συμβούλιο που θα εκλεγεί και ιδιαίτερα στους αγαπητούς Δημήτρη Παπαλεξόπουλο και Ευθύμιο Βιδάλη κάθε επιτυχία στο έργο τους. Είμαι βέβαιος ότι θα κάνουν τον ΣΕΒ ακόμη πιο δυνατό και επιτυχημένο.

Θα είμαι με κάθε τρόπο δίπλα τους, πάντοτε φανατικός υποστηρικτής του ΣΕΒ!

Σας ευχαριστώ όλους από το βάθος της καρδιάς μου!

Θ. Πρίντσιπας

Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής

Με την ευγενική χορηγία:

Μιχάλης Μασουράκης
Chief Economist

E: mmasourakis@sev.org.gr
T: +30 211 500 6104

Θανάσης Πρίντσιπας
Senior Advisor

E: printipas@sev.org.gr
T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

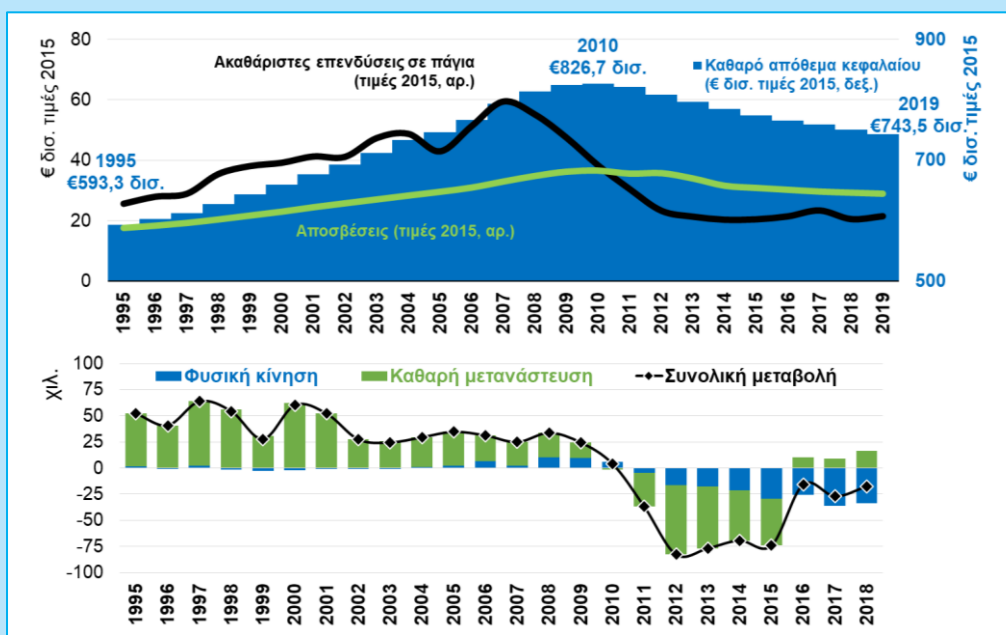

ALPHA BANK

Στην πορεία για μια ισχυρή, σύγχρονη και ανοιχτή Ελλάδα!

Η χώρα μας βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι. Από τη μια πλευρά, απαιτήσεις και ανάγκες μιας κοινωνίας που γερνάει, και μιας οικονομίας που δεν επενδύει. Από την άλλη, ελπίδες και όνειρα μιας νέας γενιάς εργαζομένων και επιχειρήσεων στη δημιουργική φάση της ζωής τους, χωρίς προοπτική εάν η χώρα παραμείνει σε αναπτυξιακή στασιμότητα. Εν τω μεταξύ, πληθαίνουν τα αδιέξοδα του παραδοσιακού παραγωγικού προτύπου, που εγκλωβίζει την πλειοψηφία εργαζομένων και επιχειρήσεων σε δραστηριότητες χαμηλής παραγωγικότητας, και συνεπώς χαμηλών αμοιβών. Πληθαίνουν οι ανησυχίες από την όξυνση των δημογραφικών προβλημάτων της γήρανσης του πληθυσμού και της συνακόλουθης μείωσης του εργατικού δυναμικού, και για τη μακροχρόνια επίπτωση στις δημόσιες δαπάνες υγείας και κοινωνικής ασφάλισης, σε μια κοινωνία που δεν διαθέτει σωρευμένη συνταξιοδοτική αποταμίευση. Πληθαίνουν οι ανησυχίες από τη συνεχή μείωση του κεφαλαιακού αποθέματος της χώρας, καθώς οι επενδύσεις είναι σε χαμηλά επίπεδα, που δεν καλύπτουν τις ανάγκες συντήρησης της παραγωγικής δομής, ώστε να βελτιωθεί η ευημερία της κοινωνίας. Πληθαίνουν οι ανάγκες για μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης ώστε να αυξηθεί η ποιότητα των δημοσίων αγαθών. Πληθαίνουν οι απαιτήσεις για ένα διαφορετικό οικονομικό πρότυπο, βασισμένο σε μεγαλύτερη βιομηχανία, σε επιχειρήσεις με ορίζοντες ανοιχτούς, που βγαίνουν από τα σύνορα της χώρας και προσφέρουν καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας, επενδύοντας στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων. Πληθαίνουν οι ανάγκες για τραπεζική χρηματοδότηση των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών από ένα τραπεζικό σύστημα, που βρίσκεται σε δυσκολία να επιτελέσει τον αναπτυξιακό του ρόλο. Πληθαίνουν τα αδιέξοδα της μεσαίας τάξης να στεγαστεί τα όνειρα της για μια καλύτερη ζωή, συνθλιβόμενη κάτω από την υπερφορολόγηση. Πληθαίνουν, παράλληλα, οι απαιτήσεις ενός δυναμικού και μορφωμένου εργατικού δυναμικού, κυρίως των νέων μας, που θέλει να μείνει στη χώρα του και να δημιουργήσει, διαθέτοντας δεξιότητες έντασης τεχνολογίας. Παρόλα αυτά, και, παρά την πανδημία του COVID-19, η χώρα μας βρίσκεται σε μια πορεία ανάτασης. Η Πολιτεία έχει ξεκινήσει να σχεδιάζει στη σωστή κατεύθυνση το μέλλον, ώστε η χώρα μας να αντιμετωπίσει πλέον αποτελεσματικά τους περιορισμούς στην οικονομική δραστηριότητα, που δημιουργεί επί δεκαετίες το στρεβλό και δύσκαμπτο θεσμικό πλαίσιο. Αυξάνονται οι χρηματοδοτικοί πόροι από την Ευρώπη, που θα χρησιμοποιηθούν ώστε η ευρωπαϊκή οικονομία να γίνει πιο ισχυρή, ενσωματώνοντας τους στόχους της ψηφιακής οικονομίας και της πράσινης ανάπτυξης. Δημιουργούνται νέες επενδυτικές πρωτοβουλίες, με δεδομένη την απελευθέρωση της οικονομίας και την ενδυνάμωση του ανταγωνισμού, τη μείωση της υπερφορολόγησης και την στροφή του παραγωγικού προτύπου προς εξωστρεφείς δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας. Γίνονται όλο και περισσότεροι οι νέοι εργαζόμενοι και επιχειρηματίες, που βλέπουν τα αδιέξοδα και διεκδικούν ένα νέο παραγωγικό πρότυπο που να επιβραβεύει την σκληρή δουλειά, την καινοτομία, το ήθος, την αριστεία. Ο ΣΕΒ αγκάλιασε τα περασμένα χρόνια, μέσα και από τα κείμενα, που σταχυολογούνται στο παρόν δελτίο, όλες αυτές τις ανάγκες και απαιτήσεις, και δυνάμωσε τη φωνή ενός όλο και μεγαλύτερου μέρους της κοινωνίας μας, που, μακριά από άγονες και στείρες αντιπαραθέσεις, αναζητά μια διαφορετική, σύγχρονη, ανοιχτή Ελλάδα.

Quo vadis, Graecia?

Εισαγωγή

Τον Μάιο του 2015 ο ΣΕΒ ξεκίνησε να εκδίδει το Δελτίο για την Ελληνική Οικονομία, αρχικά σε εβδομαδιαία βάση και από το 2019 σε δεκαπενθήμερη βάση, αναδεικνύοντας κυρίως οικονομικά και κοινωνικά θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος. Την ίδια περίοδο ξεκίνησε και η έκδοση του Μηνιαίου Δελτίου Οικονομικής Δραστηριότητας, στο οποίο αναλύονται οι τάσεις και οι εξελίξεις σε βασικούς οικονομικούς δείκτες. Στόχος των δελτίων αυτών είναι αφενός η ενημέρωση των επιχειρήσεων – μελών του ΣΕΒ και των εργαζομένων σε αυτές, και αφετέρου η γενικότερη συμβολή του ΣΕΒ στον δημόσιο διάλογο, μέσα από την ανάπτυξη τεκμηριωμένων θέσεων και προτάσεων.

Η έναρξη της έκδοσης των δελτίων του ΣΕΒ συνέπεσε με μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για την ελληνική οικονομία, όταν η Ελλάδα βρισκόταν ήδη στο 2ο Πρόγραμμα Προσαρμογής και λίγο πριν την εφαρμογή των capital controls και τη συμφωνία για το 3ο Πρόγραμμα Προσαρμογής. Το γεγονός αυτό ενέτεινε την ανάγκη για την προβολή των θέσεων του ΣΕΒ σε θέματα που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των κλάδων της οικονομίας, την αγορά εργασίας και το ανθρώπινο δυναμικό, την έρευνα και την καινοτομία, την εξωστρέφεια και τη διάρθρωση της παραγωγής, τη λειτουργία των θεσμών, την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, το ασφαλιστικό σύστημα και τη γήρανση του πληθυσμού.

Η έναρξη της έκδοσης των δελτίων αυτών συνέπεσε με μία ιδιαίτερα κρίσιμη περίοδο για την ελληνική οικονομία, όταν η Ελλάδα βρισκόταν ήδη στο 2ο Πρόγραμμα Προσαρμογής και λίγο πριν την εφαρμογή των capital controls και τη συμφωνία για το 3ο Πρόγραμμα Προσαρμογής. Το γεγονός αυτό ενέτεινε την ανάγκη για την προβολή των θέσεων του ΣΕΒ σε θέματα που σχετίζονται με το επιχειρηματικό περιβάλλον, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των κλάδων της οικονομίας, την αγορά εργασίας και το ανθρώπινο δυναμικό, την έρευνα και την καινοτομία, την εξωστρέφεια και τη διάρθρωση της παραγωγής, τη λειτουργία των θεσμών, την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, το ασφαλιστικό σύστημα και τη γήρανση του πληθυσμού.

Μέχρι σήμερα (11/06/2020) έχουν εκδοθεί συνολικά 184 Δελτία για την Ελληνική Οικονομία και 54 Μηνιαία Δελτία. Πολλά από αυτά έλαβαν ευρεία δημοσιότητα, αναδεικνύοντας τις θέσεις του ΣΕΒ στο επίκεντρο του δημόσιου διαλόγου. Στο παρόν δελτίο γίνεται μια συνοπτική αναφορά σε οκτώ θεματικές ενότητες που συγκέντρωσαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον:

1. Γήρανση πληθυσμού και ασφαλιστικό σύστημα
2. Αγορά εργασίας και brain drain
3. Διαθέσιμο εισόδημα και αποταμίευση
4. Μεσαία τάξη
5. Παραγωγικότητα και επενδύσεις
6. Μεταποιητική παραγωγή και εξαγωγές
7. Τουρισμός
8. Παραγωγικότητα δημόσιου τομέα

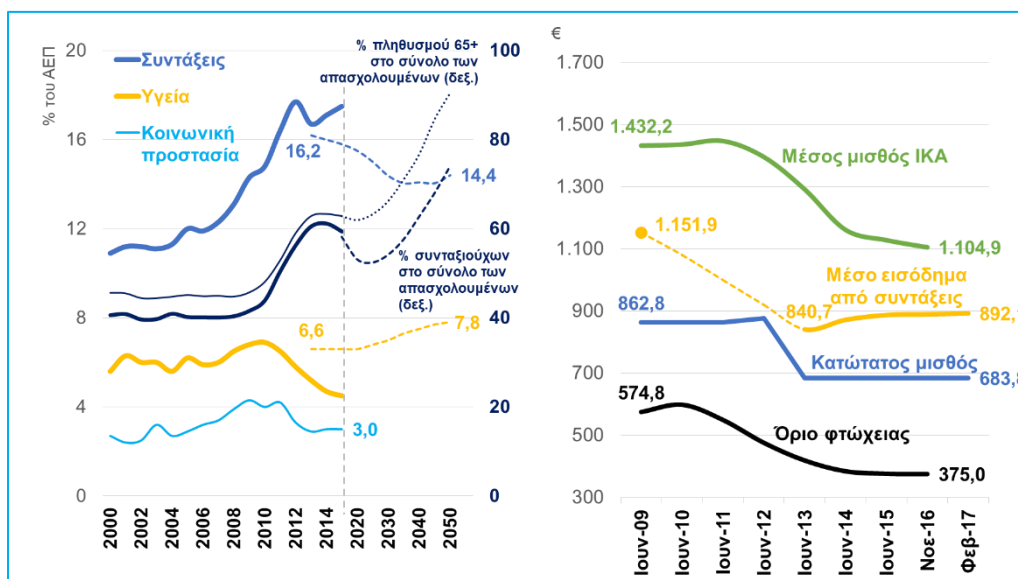
1. Γήρανση πληθυσμού και ασφαλιστικό σύστημα

Ο πληθυσμός μειώνεται και γερνάει. Αυτό συμβαίνει για πρώτη φορά μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μέχρι και το ξέσπασμα της κρίσης, ο πληθυσμός αυξανόταν, καθώς η μετανάστευση και, πιο πρόσφατα, η τροφοδοδούμενη από την κατανάλωση ανάπτυξη της δεκαετίας του 2000, δημιουργούσαν μια επιπλάστη ευημερία. Αυτοί οι παράγοντες συγκάλυπταν σε μεγάλο βαθμό την ουσιαστική στασιμότητα της φυσικής κίνησης του πληθυσμού (σχεδόν μηδενική διαφορά γεννήσεων-θανάτων), που είχε ξεκινήσει προς τα τέλη της δεκαετίας του 1990. Στα χρόνια της κρίσης και προσαρμογής, όμως, όλα άλλαξαν, και οι γεννήσεις μειώθηκαν κατά 29.380 μεταξύ 2009 και 2017, όσο περίπου είχαν μειωθεί τη δεκαετία του 1940 (-30 χιλ.). Έτσι σταδιακά ο πληθυσμός άρχισε να μειώνεται. Σήμερα στη χώρα μας, όσοι δεν εργάζονται (μητέρες, παιδιά, τρίτης ηλικίας, άνεργοι) είναι διπλάσιοι από αυτούς που εργάζονται. Ο κάθε εργαζόμενος, στον ιδιωτικό τομέα, με τα εισοδήματα και τους φόρους που πληρώνει, συντηρεί 2,8 άτομα του πληθυσμού που είτε δεν εργάζονται, είτε απασχολούνται στο Δημόσιο. Επίσης, μόνο το 43% των γυναικών και το 14% των νέων 15-24 ετών

εργάζεται έναντι 61% και 33% αντιστοίχως στην ΕΕ-28. Με βάση τα δεδομένα αυτά, το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης και προστασίας θα δεχθεί ισχυρές πιέσεις τις επόμενες δεκαετίες.

Το 2050 οι Έλληνες θα είμαστε 9 εκατ. περίπου, με έναν στους τρεις να είναι 65 ετών και άνω και θα αντιστοιχεί ένας εργαζόμενος για κάθε ένα συνταξιούχο. Η αντιστροφή των δυσμενών δημογραφικών δεδομένων προϋποθέτει τη μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών, των νέων στην αγορά εργασίας, πολιτικές για επιλεκτική μεταναστευτική πολιτική καθώς και ενεργό γήρανση. Αυτό, όμως, προϋποθέτει ένα περιβάλλον δυναμικής ανάπτυξης που θα δημιουργεί, μέσω ιδιωτικών επενδύσεων, υψηλή ζήτηση για απασχόληση, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τεχνολογικές εξελίξεις που έρχονται θα δημιουργήσουν ασυνέχειες στην αγορά εργασίας, καθώς και ανάγκες για διαφορετικό μίγμα εξειδικεύσεων των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι θα αντιμετωπίσουν ένα δυσοίωνα μέλλον, καθώς δεν υπάρχει συνταξιοδοτική αποταμίευση και όσοι εργάζονται, πρέπει να συντηρούν όχι μόνο τους εαυτούς τους και τις οικογένειές τους, αλλά μέσω των φόρων που πληρώνουν, και τους ηλικιωμένους. Εάν δεν ανακάμψει δυναμικά ο πληθυσμός, όλα τα παιδιά που δεν γεννήθηκαν ή δεν θα γεννηθούν από εδώ και πέρα, θα λείπουν ως παραγωγικό δυναμικό στις

Σκοτώνουν τα άλογα όταν γεράσουν;

Δαπάνη για συντάξεις, υγεία και κοινωνική προστασία ως % του ΑΕΠ, % συνταξιούχων στο σύνολο των απασχολούμενων, μέσος μισθός, μέση σύνταξη, κατώτατος μισθός και όριο φτώχειας (ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Έρευνα Συνθηκών Διαβίωσης και Εθνικοί Λογαριασμοί, Eurostat, "The 2015 Ageing Report" (διακεκομμένες γραμμές) Κοινωνικός Προϋπολογισμός 2009, Σύστημα ΗΛΙΟΣ, Μηνιαία Δελτία Απασχόλησης ΕΦΚΑ)

Σημ.: Ο μέσος μισθός, η μέση σύνταξη και ο κατώτατος μισθός έχουν προσαρμοστεί σε μηνιαία βάση με 12 μισθούς/συντάξεις τον χρόνο. Ο μέσος και ο κατώτατος μισθός περιλαμβάνουν τις ασφαλιστικές εισφορές (μικτά). Το μέσο εισόδημα από συντάξεις υπολογίζεται με διαφορετική μεθοδολογία από τον Νοε 2016 και μετά. Με την προσιχούσα μεθοδολογία το μέσο εισόδημα από συντάξεις τον Φεβ 2017 είναι €880,7 (αντί €892,1 σύμφωνα με τη νέα μεθοδολογία).

δεκαετίες του 2030 και 2040, και αυτό θα προκαλέσει καθήλωση της δυνητικής ανάπτυξης της χώρας. Κάτι ανάλογο είχε συμβεί τη δεκαετία του 1980, όταν σημειώθηκε αντίστοιχη μείωση γεννήσεων. Τότε, οι μετανάστες και τα δανεικά από το εξωτερικό αποκατέστησαν κάποια ισορροπία, η οποία, όμως, κατέρρευσε με το ξέσπασμα της κρίσης, και τη συνακόλουθη εξαφάνιση των δανεικών, αλλά και των μεταναστευτικών ροών (που έγιναν αρνητικές λόγω της μετανάστευσης κατοίκων στο εξωτερικό).

Εάν δεν θέλουμε να δούμε την Ελλάδα να μετατρέπεται σε χώρα ηλικιωμένων και να μην είμαστε σε θέση, ως κοινωνία, να προσφέρουμε τα απαραίτητα στοιχειώδη, δεν μπορούμε να συνεχίζουμε να σπαταλάμε πόρους και να μην δημιουργούμε τον αναπτυξιακό χώρο που θα επιτρέψει τη δημογραφική ανάκαμψη της χώρας. Είναι κρίσιμο η χώρα να αναπτύξει μία ολοκληρωμένη και στοχευμένη στρατηγική δράσεων σε 3 άξονες για (α) τον επαναπατρισμό Ελλήνων της διασποράς (αναστροφή brain drain) και την υποδοχή μεταναστών με εξειδικευμένες δεξιότητες, (β) τη στήριξη της ελληνικής οικογένειας και την αύξηση του ρυθμού γεννήσεων και (γ) την ενεργό γήρανση ώστε να πάψει το συνταξιοδοτικό σύστημα να τιμωρεί συνταξιούχους που δουλεύουν, περικόπτοντας τη σύνταξή τους, ενθαρύνοντας έτσι την παράνομη εργασία. Στο πλαίσιο αυτό, εποικοδομητικό ρόλο θα παίξει η μείωση του μη μισθολογικού κόστους και του φορολογικού βάρους των οικογενειών, βελτιώσεις στην προστασία

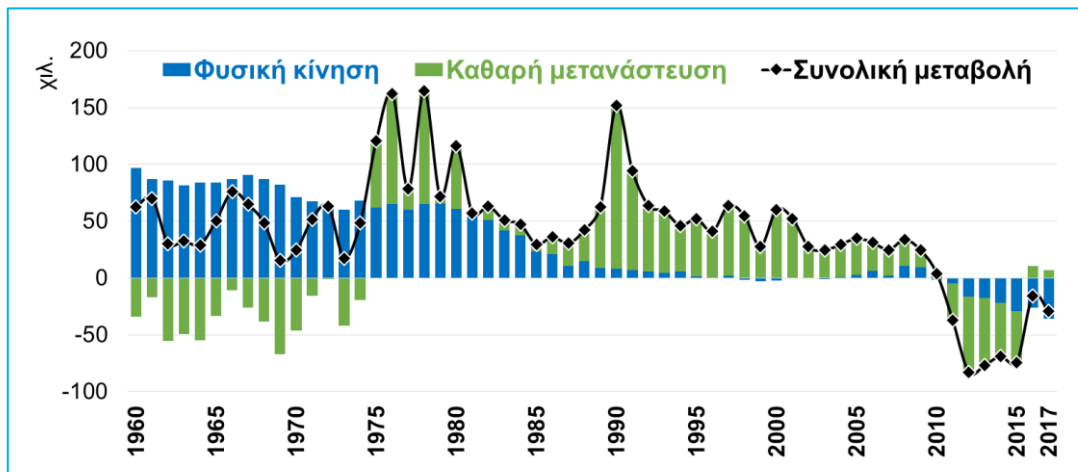
της απασχόλησης των γυναικών κατά τη διάρκεια της μητρότητας, η διευκόλυνση της απασχόλησης των γυναικών, μέσω της παροχής καθολικής βρεφονηπιακής φροντίδας, φορολογικά κίνητρα για επιστροφή Ελλήνων από το εξωτερικό και μια στοχευμένη πολιτική προσέλκυσης μεταναστών με ειδικές δεξιότητες για τις ανάγκες κλάδων της οικονομίας που βρίσκονται σε δυναμική τροχιά ανάπτυξης.

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

- [Υπάρχει αντίδοτο στη συρρίκνωση των συντάξεων; - 14 Σεπτεμβρίου 2017](#)
- [SOS: Ο πληθυσμός της χώρας μειώνεται και γερνάει... - 6 Δεκεμβρίου 2018](#)

Εάν δεν θέλουμε να δούμε την Ελλάδα να μετατρέπεται σε χώρα ηλικιωμένων και να μην είμαστε σε θέση να προσφέρουμε τα απαραίτητα στοιχειώδη, δεν μπορούμε να συνεχίζουμε να σπαταλάμε πόρους και να μην δημιουργούμε τον αναπτυξιακό χώρο που θα επιτρέψει τη δημογραφική ανάκαμψη της χώρας.

Είναι αναστρέψιμη η δημογραφική κατάρρευση;

Μεταβολή πληθυσμού
1960 - 2017
(ΕΛΣΤΑΤ, 2017)

2. Αγορά εργασίας και brain drain

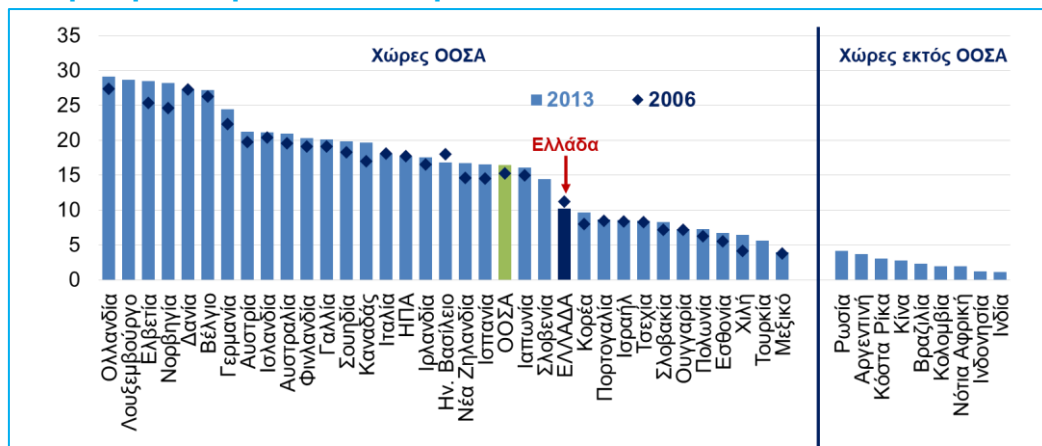
Η επικρατούσα κατάσταση στην ελληνική αγορά εργασίας, με βάση δείκτες απασχόλησης και ποιότητας συνθηκών εργασίας, καθώς και δείκτες παροχής ευκαιριών σε όλους, είναι μάλλον απογοητευτική. Με βάση στοιχεία του ΟΟΣΑ, στην Ελλάδα, μόνο οι μισοί από τους ανθρώπους σε εργάσιμη ηλικία 15-64 ετών εργάζονται. Επίσης, οι εργαζόμενοι αμείβονται με χαμηλότερες αμοιβές, ενώ όταν μένουν άνεργοι, χάνουν το 32% του εισοδήματός τους, όταν ο μέσος όρος ΟΟΣΑ είναι 6,5%. Το 64,4% των εργαζομένων δουλεύουν πολύ με λίγα μέσα και το 11,2% δουλεύει πάνω από 60 ώρες εβδομαδιαίως. Οι γυναίκες αμείβονται για την ίδια δουλειά λιγότερο από τους άνδρες, με τη διαφορά στις αμοιβές να ανέρχεται σε 51,7% της αμοιβής των ανδρών. Οι νέοι, οι γέροι, οι μητέρες με μικρά παιδιά, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και οι μετανάστες, έχουν μικρότερο ποσοστό απασχόλησης απ' ό,τι κατά μέσο όρο στις χώρες του ΟΟΣΑ. Βεβαίως, η ελληνική αγορά εργασίας υφίσταται τις αλλαγές στους κανόνες που θεσπίστηκαν κάτω από έκτακτες καταστάσεις (κρίση δημόσιου χρέους, ύφεση), με πρωτόγνωρες για την Ελλάδα, αν και σύμφωνες σε μεγάλο βαθμό με διεθνείς πρακτικές, διευθετήσεις στην αγορά εργασίας. Σε καμία, όμως, περίπτωση, η σχετικά κακή εικόνα στην αγορά εργασίας δεν σχετίζεται με το νέο αυτό θεσμικό πλαίσιο. Μάλιστα συγκρίνοντας τα στοιχεία αυτά με αντίστοιχα δεδομένα πριν την κρίση βλέπουμε ότι, εκτός της υψηλής ανεργίας και της εκτιμώμενης

απώλειας εισοδήματος που οφείλονται στην μακρά διάρκεια της ύφεσης, όλοι οι υπόλοιποι διαρθρωτικοί δείκτες δεν εμφανίζουν παρά οριακές μεταβολές. Επείγει, συνεπώς να συμφωνηθεί μέσω του κοινωνικού διαλόγου ένα νέο, φιλικό προς την ανάπτυξη, θεσμικό πλαίσιο στα εργασιακά.

Η ελληνική αγορά εργασίας υφίσταται τις αλλαγές στους κανόνες που θεσπίστηκαν κάτω από έκτακτες καταστάσεις (κρίση δημόσιου χρέους, ύφεση), με πρωτόγνωρες για την Ελλάδα, αν και σύμφωνες σε μεγάλο βαθμό με διεθνείς πρακτικές, διευθετήσεις στην αγορά εργασίας. Σε καμία, όμως, περίπτωση, η σχετικά κακή εικόνα στην αγορά εργασίας δεν σχετίζεται με το νέο αυτό θεσμικό πλαίσιο.

Από την άλλη πλευρά, η Αθήνα, τα τελευταία χρόνια, έχει αυξήσει την ελκυστικότητα της ως τουριστικός προορισμός και ως προορισμός εγκατάστασης. Αυτό είναι αποτέλεσμα γεωπολιτικών, κυρίως, εξελίξεων, στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βόρειας Αφρικής, καθώς και της σημαντικής μείωσης

Θα μπορούσαμε και καλύτερα!

Ακαθάρτιστες αποδοχές ανά ώρα σε δολ. ΗΠΑ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, σε σταθερές τιμές 2014, προσαρμοσμένες με βάση την εισοδηματική ανισοκατανομή (ΟΟΣΑ, [Employment Outlook 2017](#))

που έχει επέλθει στο κόστος διαβίωσης λόγω της πολυετούς κρίσης. Οι ίδιοι αυτοί παράγοντες έχουν επηρεάσει θετικά τις τουριστικές προοπτικές της Ελλάδας και έχουν οδηγήσει σε διπλασιασμό του εισερχόμενου τουρισμού στη χώρα. Η κατάταξη λοιπόν της Αθήνας στην πρώτη θέση –σε σχετική έρευνα του INSEAD και της ADECCO - μεταξύ 90 πόλεων στο κόσμο όσον αφορά στη διάθεση ταλαντούχων ατόμων να την επιλέξουν ως πόλη εγκατάστασης πρέπει να μας κινητοποιήσει για να πετύχουμε στην πράξη αυτό το αποτέλεσμα: να μετατρέψουμε δηλαδή την Αθήνα σε μια πόλη-hub, έναν κόμβο έρευνας και τεχνολογίας, για τους νέους όλου του κόσμου που διαθέτουν υψηλές δεξιότητες και θα έρθουν στην Ελλάδα για να δημιουργήσουν. Η κατάταξη αυτή γίνεται με βάση μια σειρά παράγοντες που αναφέρονται στις συνθήκες διαμόρφωσης, προσέλκυσης, ανάπτυξης, συγκράτησης και διεθνικότητας (ενσωμάτωσης στο διεθνές περιβάλλον) του ταλαντούχου ατόμου. Αυτό που ωθεί την Αθήνα στην 1η θέση όσον αφορά στη συγκράτηση είναι, σύμφωνα με τη μελέτη, το σχετικά χαμηλό κόστος διαβίωσης, η προσωπική ασφάλεια και η πυκνότητα γιατρών (καλές συνθήκες ιατρικής φροντίδας). Αντίθετα, η Αθήνα υστερεί σε δαπάνες Έρευνας και Ανάπτυξης, στην παρουσία μεγάλων διεθνών επιχειρήσεων, στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ, την παρουσία σημαντικών διεθνών πανεπιστημίων και στη δυσκολία συνεργασίας των ντόπιων πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων με τις επιχειρήσεις, διεθνών οργανισμών, κ.ά. Η κατάσταση αυτή μπορεί να εξηγήσει την παρατηρούμενη έξοδο από τη χώρα νέων ανθρώπων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και

υψηλά επαγγελματικά προσόντα (brain drain) λόγω της συγκυρίας της υψηλής ανεργίας και της αναιμικής ανάπτυξης. Απαιτείται εμπλοκή όλων μας, και της δημόσιας διοίκησης, και της τοπικής αυτοδιοίκησης, και της εκπαιδευτικής κοινότητας, και, τέλος, και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας ώστε, κάτω από την καθοδήγηση της κυβέρνησης, να επιταχυνθεί η ανάπτυξη και εφαρμογή μιας στρατηγικής διακράτησης ταλέντου.

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

- [Αγορά εργασίας: σοβαρά προβλήματα αναζητούν τις σωστές λύσεις. - 2 Νοεμβρίου 2017](#)
- [Αναγκαία μια στρατηγική διακράτησης «ταλέντου» για να πάμε από το brain-drain στο brain-gain! - 17 Μαΐου 2018](#)

Λονδίνο, Παρίσι, Νέα Υόρκη

	Διακράτηση ταλαντούχων ατόμων				
	Συνολική βαθμολογία*	Προσωπική ασφάλεια	Πυκνότητα γιατρών	Μηνιαίες δαπάνες	Μηνιαίο ενοίκιο
Λονδίνο	59,6	85,5	30,4	75,2	47,1
Παρίσι	63,7	77,2	39,9	70,3	67,2
Νέα Υόρκη	50,7	81,0	34,2	64,1	23,5
Βουδαπέστη	63,8	67,4	40,2	64,2	83,2
Βιέννη	82,0	84,9	76,7	85,7	80,8
Αθήνα	87,4	69,0	99,6	80,8	100,0

Βαθμολογία στη διακράτηση ταλαντούχων ατόμων
([The Global Talent Competitiveness Index 2018](#), INSEAD – [The Addeco Group – Tata Communications](#), 2018)

* Συγκριτική βαθμολογία μεταξύ 90 πόλεων στην κλίμακα 0 – 100, όπου το 100 αντιστοιχεί στην πόλη με την καλύτερη επίδοση και το 0 στην πόλη με τη χειρότερη επίδοση.

3. Διαθέσιμο εισόδημα και αποταμίευση

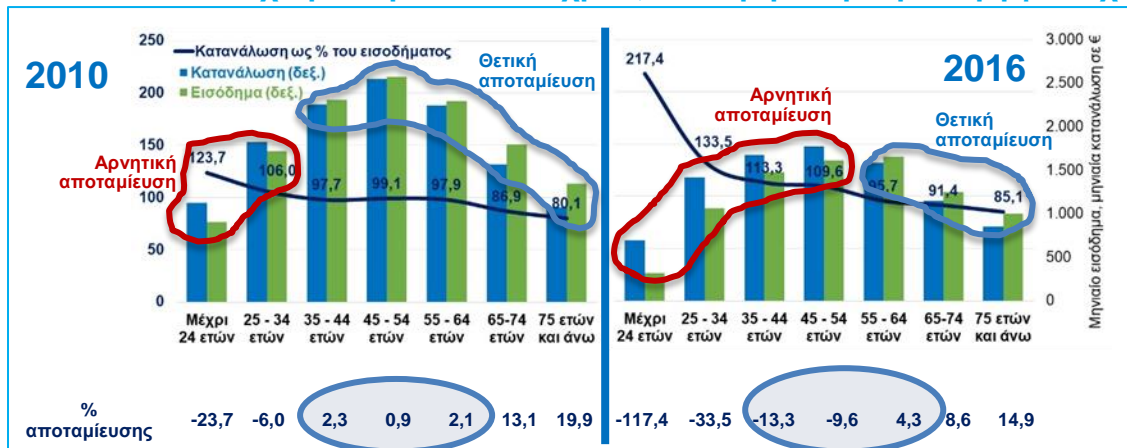
Μετά από μία δεκαετία ευημερίας με δανεικά, τα ελληνικά νοικοκυριά, από το 2009 και μετά, έχουν υποστεί μία από τις μεγαλύτερες, σε καιρό ειρήνης, απομειώσεις του βιοτικού τους επιπέδου, του εισοδήματος και της περιουσίας τους. Στα ασθενέστερα, ιδίως, οικονομικά στρώματα, η φτώχεια, η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός προβάλλουν ως παγιωμένες καταστάσεις, που δεν μπορούν να ανατραπούν παρά μόνο με την ταχεία επιστροφή συνθηκών υγιούς ανάκαμψης της ιδιωτικής οικονομίας. Για τη μεγάλη μάζα των νοικοκυριών, πάντως, οι προκλήσεις από την χειροτέρευση των κοινωνικοοικονομικών τους χαρακτηριστικών αντιμετωπίζονται χωρίς να προκαλούνται συστημικές ασυνέχειες, όπως προκύπτει από την Έρευνα Χρηματοδότησης και Κατανάλωσης Νοικοκυριών, που διενεργεί περιοδικά, για όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αν και, σε σχετικά μεγάλο βαθμό, τα ελληνικά νοικοκυριά ζουν σε δικό τους σπίτι και έχουν αυτοκίνητο (και αρκετοί εξοχικό), οι τραπεζικές καταθέσεις τους είναι κατά κανόνα πολύ χαμηλές, και συναντούν μεγάλες δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των δανείων τους. Οι οικογένειές τους περιλαμβάνουν σε μεγαλύτερο βαθμό συνταξιούχους και μη εργαζόμενα μέλη απ' ό,τι παλαιότερα, δεν μπορούν να αποταμιεύσουν σε σταθερή βάση, αλλά ούτε ζητούν πλέον οικονομική βοήθεια από φίλους ή συγγενείς, ενώ μερικοί χρωστούν περισσότερα από όσο αξίζει η περιουσία

Αν και, σε σχετικά μεγάλο βαθμό, τα ελληνικά νοικοκυριά ζουν σε δικό τους σπίτι και έχουν αυτοκίνητο (και αρκετοί εξοχικό), οι τραπεζικές καταθέσεις τους είναι κατά κανόνα πολύ χαμηλές, και συναντούν μεγάλες δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των δανείων τους.

τους (και όχι μόνο στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα), κ.ο.κ.. Η οικογένεια, αν και εξασθενημένη, δρα ακόμη ως δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας και προστασίας. Οι αντοχές, βεβαίως, εξαντλούνται και οι νέοι, κυρίως, αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο εργασιακό περιβάλλον που τους εμποδίζουν να φτιάξουν την ζωή τους.

Από το 2012, η αποταμίευση των νοικοκυριών έχει γίνει αρνητική. Το 2017, το ποσοστό αποταμίευσης διαμορφώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο της σύγχρονης οικονομικής ιστορίας της χώρας (-7,3% του ακαθάριστου διαθέσιμου εισοδήματος). Η αδυναμία αποταμίευσης σήμερα έχει συνέπειες για την ευημερία των νοικοκυριών διαχρονικά, καθώς, σε συνδυασμό με την απουσία τραπεζικής χρηματοδότησης, περιορίζει το ύψος των επενδύσεων των νοικοκυριών (αγορά κατοικίας, επιχειρηματική δραστηριότητα ελεύθερων

«Τὸ πένεσθαι οὐχ ὁμολογεῖν τινὶ αἰσχρὸν, ἀλλὰ μὴ διαφεύγειν ἔργῳ αἰσχρίων.» Ἐπιτάφιος Περικλέους

Εισόδημα και κατανάλωση κατά ηλικία του αρχηγού του νοικοκυριού: 2010 και 2016
(ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών 2010 και 2016)

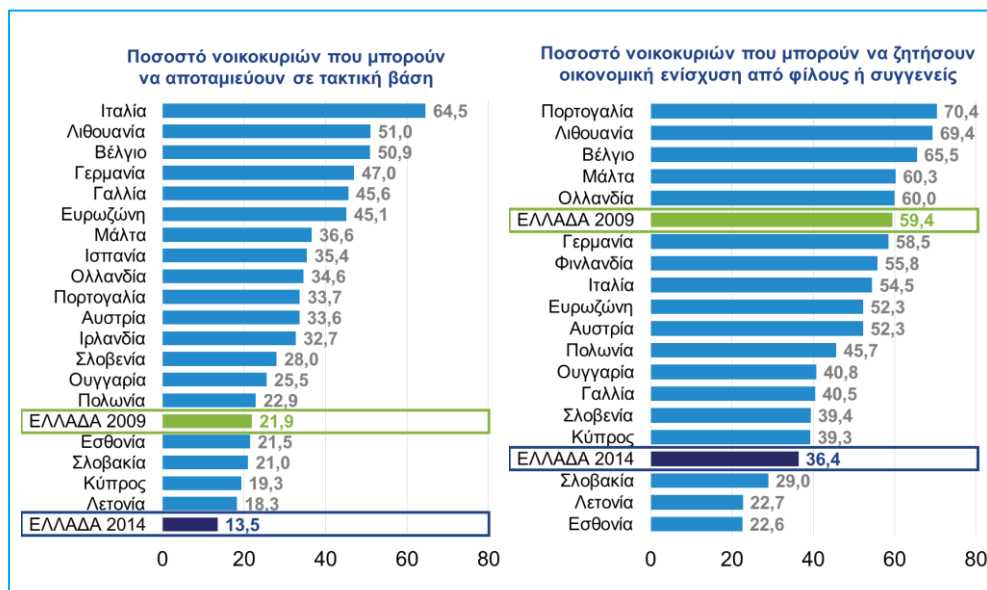
επαγγελματιών, κ.ο.κ.), καθώς τα νοικοκυριά προσπαθούν σήμερα να συντηρήσουν ένα επίπεδο κατανάλωσης μεγαλύτερο από αυτό που στηρίζει το τρέχον εισόδημα τους. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι άνθρωποι που δεν αποταμιεύουν σήμερα είναι εκείνοι στις πιο παραγωγικές ηλικίες των 35-54 ετών που, πριν την κρίση, και αποταμίευαν και αποπλήρωναν τα δάνειά τους και έβαζαν κάτι στην άκρη για αργότερα. Όταν οι άνθρωποι αυτοί γίνουν συνταξιούχοι, τότε οι συσσωρευμένες αποταμιεύσεις τους θα είναι χαμηλές, ενώ και οι συντάξεις τους θα είναι μειωμένες, λόγω της ανυπαρξίας συνταξιοδοτικής αποταμίευσης, αλλά και της προϊούσας γήρανσης του πληθυσμού. Έτσι, η κατανάλωσή τους θα συμπιέζεται και από τις δύο πλευρές. Στην Ελλάδα οι αποταμιεύσεις των ηλικιωμένων τείνουν να στηρίζουν κυρίως τα παιδιά τους, είτε ενισχύοντας το εισόδημά τους, εν ζωή, είτε τον πλούτο τους, μετά θάνατον. Παρόλα αυτά, πολλοί νέοι άνθρωποι φεύγουν από την Ελλάδα σε αναζήτηση επαγγελματικής αποκατάστασης. Και αυτό συμβαίνει διότι αξιώνουν την απλή κανονικότητα που τους στέρησε η χώρα στην οποία γεννήθηκαν, δηλαδή να αγοράσουν ένα σπίτι, να ανοίξουν μια επιχείρηση και να φτιάξουν οικογένεια. Δεν είναι τυχαίο, πάντως, που η ελληνική κοινωνία «άντεξε» την μεγαλύτερη κρίση στην μεταπολεμική της ιστορία, καθώς οι συντάξεις στήριξαν την κατανάλωση ακόμη και των πιο παραγωγικών ηλικιών, που υπερφορολογούνται για να

πληρωθούν οι συντάξεις, σε ένα φαύλο κύκλο που δεν αφήνει την οικονομία να σταθεί στα πόδια της.

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

- [Αποταμίευση ώρα μηδέν – 19 Ιανουαρίου 2020](#)
- [Νοικοκυριά σε απόγνωση... με σπίτι και αυτοκίνητο, αλλά χωρίς λεφτά! - 2 Μαρτίου 2017](#)
- [Η σημασία της αποταμίευσης για την αλλαγή αναπτυξιακού υποδείγματος – 11 Μαΐου 2017](#)
- [Η αρνητική αποταμίευση των παραγωγικών ηλικιών βαρίδι στην ανάκαμψη της οικονομίας - 24 Μαΐου 2018](#)
- [Η ισχυρή ανάπτυξη απαιτεί εισροές κεφαλαίων από το εξωτερικό... - 13 Σεπτεμβρίου 2018](#)

Φτώχεια και... φιλότιμο!

Ποσοστό νοικοκυριών που μπορούν να αποταμιεύουν σε τακτική βάση (2014) και ποσοστό νοικοκυριών που μπορούν να ζητήσουν οικονομική ενίσχυση από φίλους ή συγγενείς (2014)
(Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, *Household Finance and Consumption Network (HFCN)*, Δεκ. 2016)

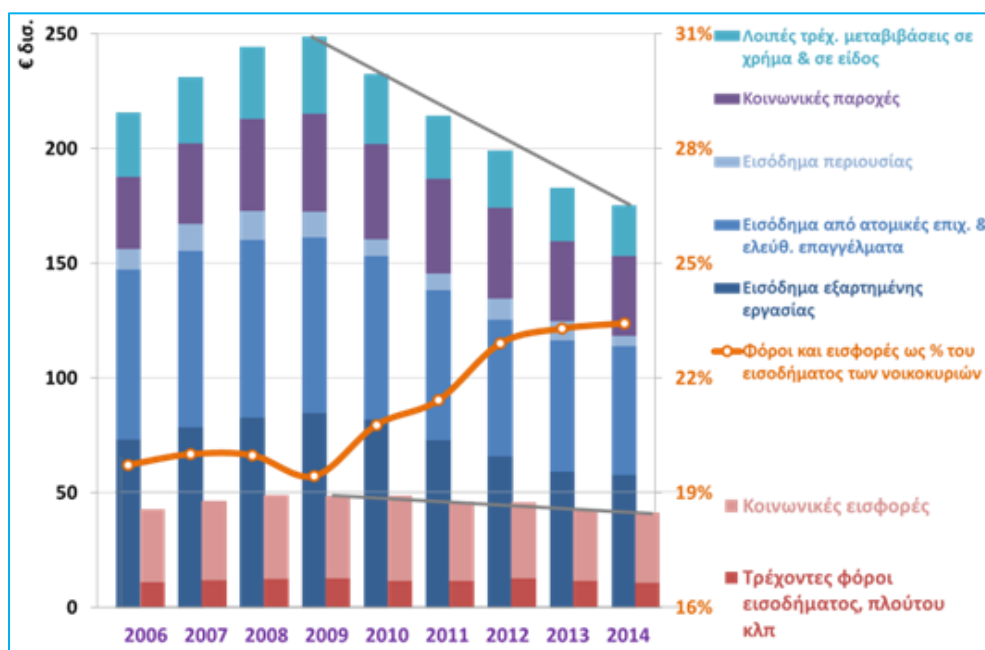
4. Μεσαία τάξη

Η μεσαία τάξη διεθνώς φαίνεται να βρίσκεται σε καθοδική πορεία, καθώς οι ευκαιρίες για κοινωνική και επαγγελματική άνοδο περιορίζονται, ενώ η κοινωνική κινητικότητα έχει χάσει τη δυναμική άλλων εποχών. Η μεσαία τάξη στην Ελλάδα καταρρέει υπό το βάρος της υπερ-φορολόγησης, της συρρίκνωσης της αποταμίευσης.

Με διεθνείς ορισμούς, στη μεσαία εισοδηματική τάξη ανήκουν χονδρικά 1 στους 2 Έλληνες (54%), ενώ στην υψηλή εισοδηματική τάξη 1 στους 8 και στη χαμηλή εισοδηματική τάξη 1 στους 3. Από τους τελευταίους, λιγότεροι από τους μισούς βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Στην Ελλάδα, ένα νοικοκυριό με δύο ενήλικες και δύο παιδιά άνω των 14 ετών θεωρείται ότι ανήκει στη μεσαία εισοδηματική τάξη εφόσον το διαθέσιμο εισόδημά του βρίσκεται μεταξύ €14,7 χιλ. (75% του διάμεσου) και €39,3 χιλ. (200% του διάμεσου). Κατά την περίοδο των Μνημονίων παρατηρείται μια καθαρή μετανάστευση νοικοκυριών από τα υψηλά στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα, με το μερίδιο των νοικοκυριών κάτω του ορίου της φτώχειας να μειώνεται, καθώς η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος την περίοδο των Μνημονίων συντελέστηκε λαμβάνοντας υπόψιν κατά το δυνατόν

την ανάγκη να μην πληγούν τα σχετικά χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα. Ταυτόχρονα, λόγω της τεράστιας υπερφορολόγησης κατά την περίοδο των Μνημονίων και της υψηλής προοδευτικότητας του φορολογικού συστήματος, η μεσαία εισοδηματική τάξη καταβάλλει σήμερα το 51% των φορολογικών εσόδων, ενώ πριν την κρίση κατέβαλε το 39,3%. Αντίστοιχα, η υψηλότερη εισοδηματική τάξη, που συρρικνώθηκε αριθμητικά και εισοδηματικά, σήμερα καταβάλλει το 38,1% των φορολογικών εσόδων έναντι άνω του 50% που κατέβαλε πριν την κρίση. Οι εξελίξεις αυτές αποτυπώνουν είτε την μετακίνηση νοικοκυριών σε χαμηλότερα εισοδηματικά κλιμάκια είτε την μη καταγραφή τους στις στατιστικές λόγω της μετανάστευσης στο εξωτερικό, εγκατάλειψης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, κ.λ.π. Ως αποτέλεσμα, το κράτος, για να συνεχίσει να καλύπτει τις ανάγκες του, προχώρησε σε υπερφορολόγηση των σχετικά υψηλότερων εισοδημάτων, όσων είχαν απομείνει. Πιο πρόσφατα, όμως, και ιδίως από το 2016 και μετά, η υπερφορολόγηση εντάθηκε, ενώ το αφορολόγητο διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα.

Στην σημερινή Ελλάδα, 4 εργαζόμενοι πληρώνουν φόρους και εισφορές ώστε να πληρώνονται οι συντάξεις 3 συνταξιούχων και να καλύπτονται οι ανάγκες σε παροχή δημοσίων υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης, δικαιοσύνης, άμυνας κ.λ.π. Το μοντέλο

Τι εισοδήματα εισπράττουν και τι πληρώνουν σε φόρους και εισφορές τα νοικοκυριά
(ΕΛΣΤΑΤ, Μη Χρηματοοικονομικοί Λογαριασμοί Θεσμικών Τομέων, 2014)

αυτό προφανώς δεν είναι βιώσιμο. Το μέσο ελληνικό νοικοκυριό στην διάρκεια της κρίσης (2009-2014) απώλεσε 4 ποσοστιαίες μονάδες του εισοδήματός του (που μειώθηκε λόγω της ύφεσης κατά 30%) λόγω αύξησης της επιβάρυνσης σε φόρους εισοδήματος, πλούτου κ.λ.π. και σε ασφαλιστικές εισφορές. Αυτή η απώλεια είναι πολλαπλάσια εκείνης των νοικοκυριών σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ζούμε μάλιστα το παράδοξο ενώ οι συντελεστές του φορολογικού και συνταξιοδοτικού συστήματος είναι από τους υψηλότερους στην Ευρώπη, η μέση φορολογική επιβάρυνση εξακολουθεί να είναι από τις μικρότερες στην Ευρώπη, γεγονός που υποδηλώνει την έκταση της φοροδιαφυγής. Με το εισόδημα των νοικοκυριών να διαμορφώνεται σε €153,2 δισ. (χωρίς παροχές σε είδος) και το δηλωθέν φορολογητέο εισόδημα των νοικοκυριών σε €74 δισ. περίπου, το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η φοροδιαφυγή παραμένει τεράστια. Συνεπώς, οι αυξήσεις φόρων θα εξωθήσουν είτε στην παραοικονομία είτε στη μετανάστευση και άλλα παραγωγικά τμήματα της μεσαίας τάξης.

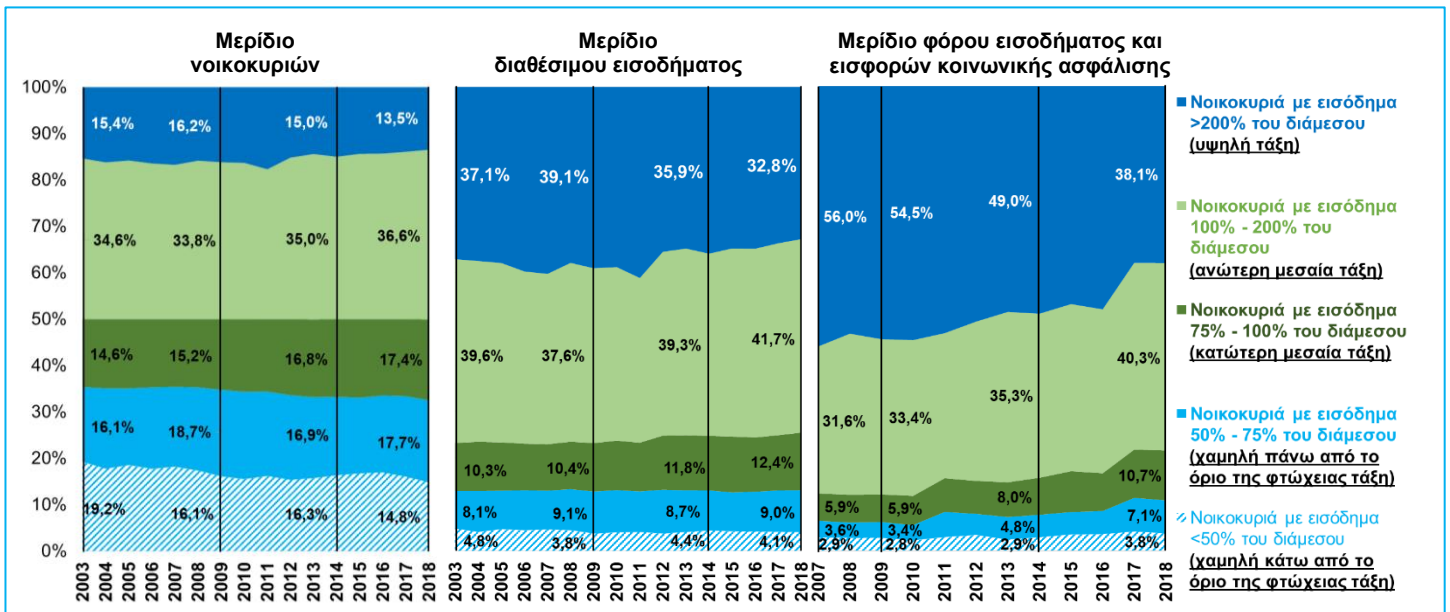
Συμπερασματικά, η χώρα μας κατάφερε να βγει από την κρίση, αλλά με τα μεσαία και υψηλά εισοδηματικά στρώματα να επωμίζονται ένα τεράστιο πρόσθετο

φορολογικό βάρος. Σήμερα, τα δημοσιονομικά της χώρας είναι σε ισορροπία και έχει αρχίσει η αντιστροφή της υπερφορολόγησης. Στην διαδικασία αυτή, χρειάζεται μεγάλη προσοχή ώστε η μείωση της φορολογίας να συνοδεύεται από αναπτυξιακά μέτρα, περιορισμό της φοροδιαφυγής και τη διαφύλαξη της δημοσιονομικής σταθερότητας.

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

- [Η μεσαία τάξη τρώει τις σάρκες της - 17 Μαρτίου 2016](#)
- [Η υπερφορολόγηση της μεσαίας τάξης - 20 Φεβρουαρίου 2020](#)

Μερίδιο νοικοκυριών, διαθέσιμου εισοδήματος και φόρου εισοδήματος και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης κατά εισοδηματική τάξη (Εκτίμηση ΣΕΒ με βάση τα μικροδεδομένα των Ερευνών Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης της ΕΛΣΤΑΤ, τα στοιχεία αναφέρονται στα εισοδήματα του προηγούμενου έτους)

5. Παραγωγικότητα και επενδύσεις

Η παραγωγικότητα στην Ελλάδα αυξανόταν με υψηλούς ρυθμούς μετά το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο και μέχρι τις πετρελαϊκές κρίσεις στο δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας του 1970. Με την είσοδο της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η παραγωγικότητα συνεχίζει να αυξάνει, με σχετικά χαμηλότερους, όμως, ρυθμούς, μέχρι και τη μεγάλη παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση και ύφεση του 2007-2009. Έκτοτε, και μέχρι σήμερα, η παραγωγικότητα μειώνεται συνεχώς, σε μια περίοδο όπου οι επενδύσεις μειώθηκαν κατά -60% περίπου. Σημειώνεται ότι τα τελευταία 40 χρόνια η παραγωγικότητα αυξανόταν κατά +1% ετησίως, αν και υπήρξαν περίοδοι όπου η οικονομία κατέγραψε σημαντικά υψηλότερους ετήσιους ρυθμούς αύξησης της παραγωγικότητας, όπως στη δεκαετία του 1960 (+9,3%), του 1970 (+3,9%) και του 1990 (+1,7%), καθώς και περίοδοι χαμηλότερων επιδόσεων, όπως στη δεκαετία του 1980 (-0,3%) και του 2010 (-1,0%).

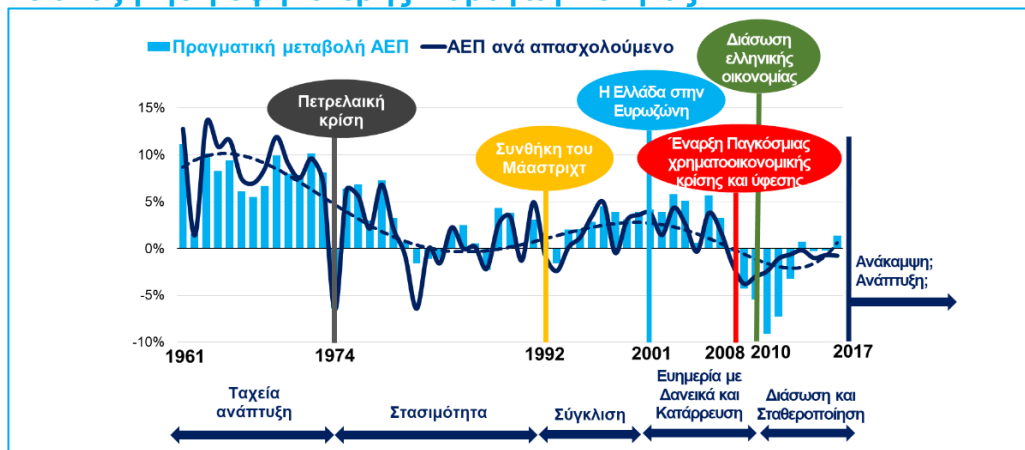
Το πρόβλημα της χαμηλής και μειούμενης παραγωγικότητας στην Ελλάδα εδράζεται στο γεγονός ότι οι κλάδοι εντάσεως εργασίας υπερτερούν των κλάδων εντάσεως κεφαλαίου. Στη φάση της ανάκαμψης της οικονομίας, οι πιο δυναμικοί κλάδοι, κυρίως στην μεταποίηση, προχωρούν γρηγορότερα σε προσλήψεις. Αντιθέτως, οι κλάδοι που παρουσιάζουν μείωση της παραγωγικότητας είναι κλάδοι όπου οι ώρες εργασίας ανά απασχολούμενο αυξάνουν

ταχύτερα, ένδειξη ότι προτιμούν να χρησιμοποιούν πιο εντατικά το υφιστάμενο εργατικό δυναμικό και πιο ευέλικτες μορφές εργασίας, παρά να προσλάβουν εργαζομένους πλήρους απασχόλησης, καθώς στους κλάδους αυτούς επικρατεί μεγαλύτερη αβεβαιότητα ως προς την ένταση και διάρκεια της ανάκαμψης.

Στη φάση της ανάκαμψης της οικονομίας, οι πιο δυναμικοί κλάδοι, κυρίως στην μεταποίηση, προχωρούν γρηγορότερα σε προσλήψεις.

Για τη βελτίωση της παραγωγικότητας απαιτούνται ιδιωτικές επενδύσεις, σε τομείς αυξανόμενης παραγωγικότητας, όπως είναι, στη μεταποίηση, για παράδειγμα, τα μη μεταλλικά ορυκτά, τα βασικά μέταλλα, τα μηχανήματα, ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός κ.ά. Και μάλιστα επενδύσεις έντασης τεχνολογίας, που οδηγούν σε αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας ανά ώρα εργασίας. Προκύπτει, λοιπόν, η ανάγκη για ένα μεγάλο επενδυτικό άλμα ώστε να καλυφθεί το επενδυτικό κενό, το οποίο εκτιμήθηκε αρχικά από τον ΣΕΒ σε €100 δισ. περίπου.

Σε αναζήτηση υψηλότερης παραγωγικότητας...

Πραγματική μεταβολή ΑΕΠ και ΑΕΠ ανά απασχολούμενο (AMECO, 2017)

Δεδομένης της ανεπάρκειας των εγχώριων αποταμιευτικών πόρων, απαιτείται μαζική εισροή επενδυτικών κεφαλαίων από το εξωτερικό.

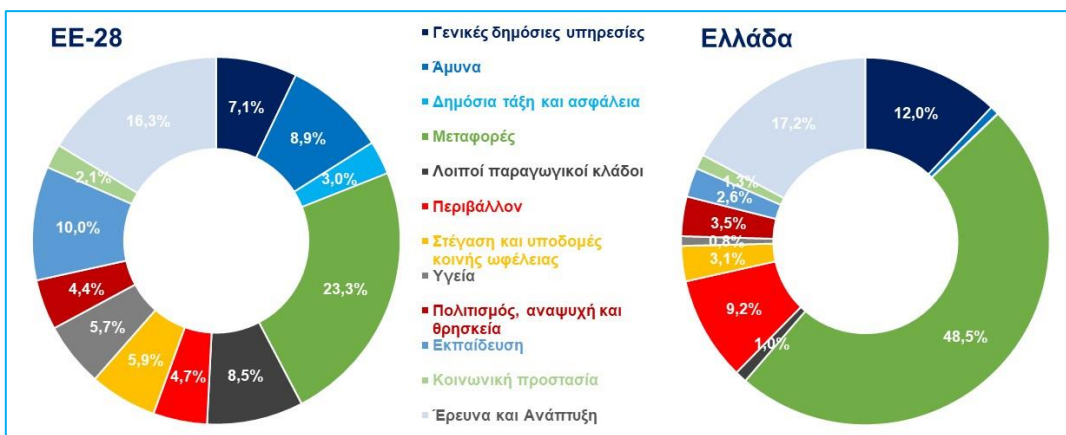
Την ίδια ώρα, η Ελλάδα δαπανά το μισό σχεδόν (48,5%) προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων σε υποδομές μεταφορών (δρόμοι, τούνελ, γέφυρες, κλπ.), ούσα πρωταθλήτρια στην Ευρωπαϊκή Ένωση (24,4%). Ταυτόχρονα δαπανά λιγότερα σε υποδομές παιδείας (2,5% έναντι 10,4% στην ΕΕ28), υγείας (1,4% έναντι 7,9% στην ΕΕ-28), κοινωνικής προστασίας (1,3% έναντι 2,3% στην ΕΕ-28) και δημόσιας τάξης και ασφάλειας (0% έναντι 3,1% στην ΕΕ-28). Από την άλλη μεριά, η χώρα μας δαπανά 3% του προϋπολογισμού επενδύσεων στην παροχή νερού (έναντι 1,1% στην ΕΕ-28), καθώς και 5,5% στη διαχείριση στερεών αποβλήτων (έναντι 1,7% στην ΕΕ-28) και 3,7% στη διαχείριση υγρών αποβλήτων (έναντι 1,8% στην ΕΕ28). Τα ανωτέρω μεγέθη πιστοποιούν τις τεράστιες αδυναμίες στη διαχείριση υδάτινων πόρων και απορριμμάτων, όπου η χώρα μας έχει καθυστερήσει στην αντιμετώπιση της σπατάλης στο νερό και της αποκομιδής των σκουπιδιών, με σύγχρονους και αποτελεσματικούς τρόπους. Όσον αφορά σε υποδομές πολιτισμού, η χώρα μας ξοδεύει σχεδόν τίποτα (0,1% έναντι 1,9% στην ΕΕ-28) και 2,8% σε υποδομές αναψυχής και άθλησης (έναντι 2,2% στην ΕΕ-28). Παραδόξως, στην έρευνα και ανάπτυξη, περιλαμβανομένης της βασικής έρευνας, ξοδεύουμε το 17% του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων, όσο και η ΕΕ-28. Ο «κουτσουρεμένος» Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

χρηματοδοτείται κατά 50% από την υπερφορολόγηση της εργασίας και των επιχειρήσεων... άλλο ένα αδιέξοδο δηλαδή της «άλυτης εξίσωσης» που έχει δημιουργήσει η δημοσιονομική πολιτική των υψηλών πλεονασμάτων για την ανάπτυξη της οικονομίας. Ως εκ τούτου είναι αναγκαία η στροφή σε ΣΔΙΤ και παραχωρήσεις, δηλαδή και σε ιδιωτικούς πόρους για τη χρηματοδότηση αναγκαίων επενδύσεων τόσο σε υποδομές και διασυνδέσεις όσο και στους υπόλοιπους τομείς που υποχρηματοδοτούνται.

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

- [Η παραγωγικότητα εξακολουθεί να μειώνεται παρά την ανάκαμψη της οικονομίας. – 19 Ιουλίου 2018](#)
- [Επενδύσεις, Επενδύσεις, Επενδύσεις... - 24 Σεπτεμβρίου 2015](#)
- [ΣΔΙΤ και παραχωρήσεις για να αντιμετωπιστεί η δημόσια αποεπένδυση... - 1 Νοεμβρίου 2018](#)
- [Η Ελλάδα σε τροχιά χαμηλής αναπτυξιακής δυναμικής... 5 Ιουλίου 2018](#)

Ελλείψεις υποδομών σε βασικούς τομείς...

Επενδύσεις Γενικής Κυβέρνησης κατά κατηγορία ως ποσοστό του συνόλου των δημοσίων επενδύσεων, Ελλάδα και ΕΕ-28, 2016 (Eurostat, COFOG Database, 2016)

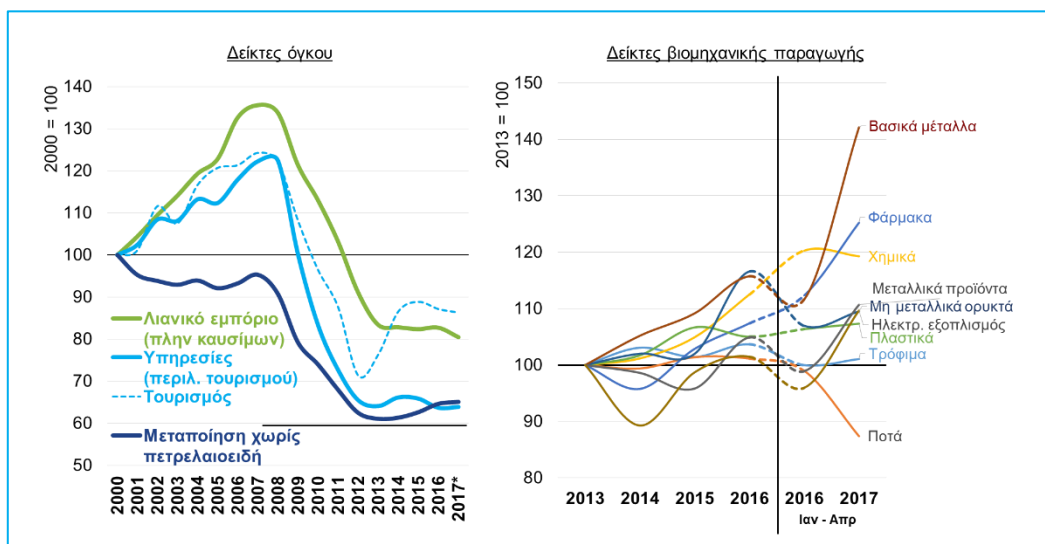
6. Μεταποιητική παραγωγή και εξαγωγές

Τα τελευταία χρόνια, πέραν του τουρισμού που επωφελείται από την εξωγενή μετατόπιση τουριστικών ροών προς τη χώρα μας, η ελληνική βιομηχανία, και ειδικότερα η μεταποίηση, αναδεικνύεται ως η κύρια δύναμη πίσω από την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, με τις υπηρεσίες πλην τουρισμού να εξακολουθούν να συρρικνώνονται. Η μετατόπιση πόρων προς δυναμικές και εξωστρεφείς (εξαγωγικές) δραστηριότητες είναι μια καλοδεχούμενη εξέλιξη. Δεν πρέπει, όμως, να παραγνωρίζεται, ότι οι υπηρεσίες πλην τουρισμού είναι ακόμη ένα πολύ μεγάλο κομμάτι της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης, και η συρρίκνωση τους σημαίνει χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης για την οικονομία ως σύνολο και ποσοστά ανεργίας που παραμένουν πεισματικά σε υψηλά επίπεδα. Η χώρα χρειάζεται μια διεθνώς ανταγωνιστική ελληνική βιομηχανία, που παρέχει καλά αμειβόμενες, υψηλής εξειδίκευσης και πλήρους απασχόλησης θέσεις εργασίας, σε εξωστρεφείς δραστηριότητες υψηλής παραγωγικότητας και έντασης γνώσης και καινοτομίας, και που συμβάλλει, έτσι, και στη διατηρήσιμη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου. Η βιομηχανία, δυστυχώς, εξακολουθεί, παρά τη δυναμικότητά της, να είναι, όμως, ακόμη ένας σχετικά μικρός σε μέγεθος, κλάδος στην ελληνική οικονομία, που κυριαρχείται από τις υπηρεσίες. Η ανάκαμψη των

Η χώρα χρειάζεται μια διεθνώς ανταγωνιστική ελληνική βιομηχανία, που παρέχει καλά αμειβόμενες, υψηλής εξειδίκευσης και πλήρους απασχόλησης θέσεις εργασίας, σε εξωστρεφείς δραστηριότητες υψηλής παραγωγικότητας και έντασης γνώσης και καινοτομίας, και που συμβάλλει, έτσι, και στη διατηρήσιμη βελτίωση του εμπορικού ισοζυγίου.

υπηρεσιών αργά ή γρήγορα θα ακολουθήσει τους άλλους κλάδους καθώς θα ανακάμπτει η γενικότερη επενδυτική δραστηριότητα τα επόμενα χρόνια. Προς το παρόν, όμως, οι μόνες υπηρεσίες που γνωρίζουν μεγάλη επενδυτική άνθηση είναι οι «επισκευές συσκευών ατομικής ή οικιακής χρήσης», οι «δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών» (στεγνοκαθαριστήρια, κομμωτήρια, γυμναστήρια, οίκοι αισθητικής κλπ) και, οι «δραστηριότητες οργανώσεων» (επιχειρηματικών, επαγγελματικών, κ.ο.κ.). Όλες αυτές οι επενδύσεις συνδέονται με τις επιπτώσεις της κρίσης και της ύφεσης σε διάφορες μορφές

Η ώρα της ελληνικής βιομηχανίας!

Δείκτες όγκου στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών, το λιανικό εμπόριο και τις υπηρεσίες - Δείκτες βιομηχανικής παραγωγής σε βασικούς κλάδους της μεταποίησης (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat και εκτιμήσεις ΣΕΒ, Απρ. 2017)

* Για τη μεταποίηση και το λιανικό εμπόριο στοιχεία Ιαν - Απρ. Για τις υπηρεσίες και τον τουρισμό στοιχεία Α' 3μήνου 2017. Για τον δείκτη όγκου στις υπηρεσίες και τον τουρισμό χρησιμοποιήθηκε ως αποπληθωριστής ο ΔΤΚ στις υπηρεσίες και τα ξενοδοχεία-εστιατόρια αντίστοιχα. Λόγω της μεγάλης εποχικότητας στις υπηρεσίες και τον τουρισμό ο δείκτης για το 2017 έχει υπολογιστεί με αναγωγή του Α' 3μήνου στο έτος με βάση τα στοιχεία του 2016.

(επιχειρηματικότητα ανάγκης, επισκευές αντί αγορές, συντήρηση υποδομών, προσωπική βελτίωση, κλπ.). Το γεγονός, όμως, ότι οι επενδύσεις σε αυτούς τους κλάδους (€1,3 δισ.) είναι σχεδόν οι ίδιες με τις επενδύσεις στη μεταποίηση χωρίς πετρελαιοειδή (€1,2 δισ.), δείχνει και το στρεβλό αναπτυξιακό μας υπόδειγμα, που κατευθύνει πόρους σε χαμηλής προστιθέμενης αξίας δραστηριότητες. Τέλος, πρέπει να προβληματίσει ότι μόλις το 17% των επενδύσεων (χωρίς αγορά ακινήτων) στην Ελλάδα αφορά σε δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης και για τη χρήση προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας, όταν στην Ευρώπη το αντίστοιχο ποσοστό είναι περίπου στο 30%.

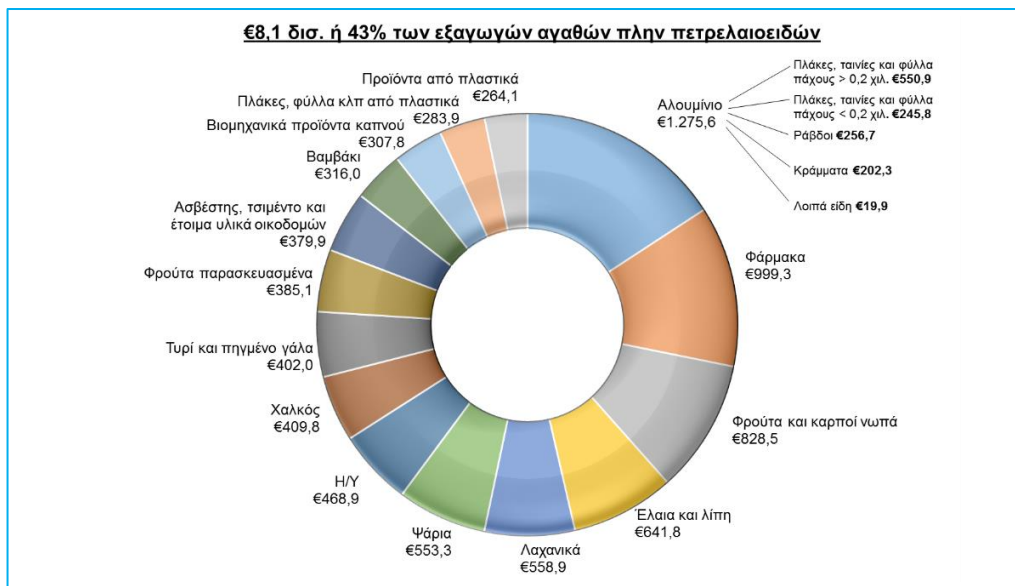
Από την άλλη πλευρά, ο όγκος των ελληνικών εξαγωγών αγαθών πλην πετρελαιοειδών, που είναι προϊόντα της μεταποιητικής βιομηχανίας κατά ποσοστό 85% περίπου, παρέμεινε για χρόνια σε επίπεδα χαμηλότερα εκείνων πριν την κρίση του 2009 και τελικά τα ξεπέρασε το 2015, ενισχύοντας έκτοτε την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Το 77% των ελληνικών εξαγωγών σε αξία, χωρίς τα πετρελαιοειδή, προέρχονται από κλάδους που λειτουργούν με διεθνές συγκριτικό πλεονέκτημα (έχουν, δηλαδή, μεγαλύτερη εξειδίκευση από τη μέση εξαγωγική χώρα στην παγκόσμια αγορά), ενώ το 58% από κλάδους αυξανόμενης διαχρονικά διεξόδου στις παγκόσμιες αγορές. Στις 15 μεγαλύτερες εξαγωγικές κατηγορίες

συγκαταλέγονται τα ποιοτικώς ανώτερα προϊόντα της ελληνικής γεωργίας και τεχνολογικώς προηγμένα βιομηχανικά προϊόντα με μοναδική θέση στην παγκόσμια αγορά. Όλα αυτά πιστοποιούν ότι η Ελλάδα και παράγει και εξάγει, και είναι ικανή να κάνει περισσότερα. Η χώρα πρέπει να στραφεί σε «έξυπνες» στοχευμένες οριζόντιες εξαγωγικές πολιτικές, καθώς οι παραδοσιακές πολιτικές προώθησης εξαγωγών δεν φαίνεται να φέρνουν αποτέλεσμα. Είναι δουλειά των επιχειρήσεων να προσαρμόσουν την παραγωγική τους δομή, μέσω επενδύσεων, στις αναδυόμενες ανάγκες για μεγαλύτερη διεξόδου των προϊόντων τους σε ένα όλο και πιο πολύπλοκο και απαιτητικό πλαίσιο εξαγωγικού εμπορίου. Είναι δουλειά της κυβέρνησης να διευκολύνει τις επιχειρήσεις να κάνουν τις επενδύσεις που απαιτούνται ώστε να ανταγωνίζονται επι ίσοις όροις τις ξένες επιχειρήσεις στη διεθνή αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, πρωταρχική σημασία έχει η μείωση των ειδικών φόρων στην παραγωγή (π.χ. κόστος ενέργειας) και η διασφάλιση, μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, συνθηκών προσδοκώμενης ανταγωνιστικής διεθνώς κερδοφορίας.

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

- [H βιομηχανία πρέπει να ενισχυθεί - κρατά το κλειδί της ανάκαμψης! – 6 Ιουλίου 2017](#)
- [H ελληνική οικονομία και παράγει και εξάγει! - 14 Ιουλίου 2017](#)

Το σωσίβιο της ελληνικής οικονομίας!

Τα 15 προϊόντα* με τις μεγαλύτερες εξαγωγές σε αξία (€ εκατ.) το 2016
(Eurostat, International Trade Database, 2016)

* Κατάταξη με βάση την τυποποιημένη ταξινόμηση διεθνούς εμπορίου (SITC) σε 3ψήφια ανάλυση.

7. Τουρισμός

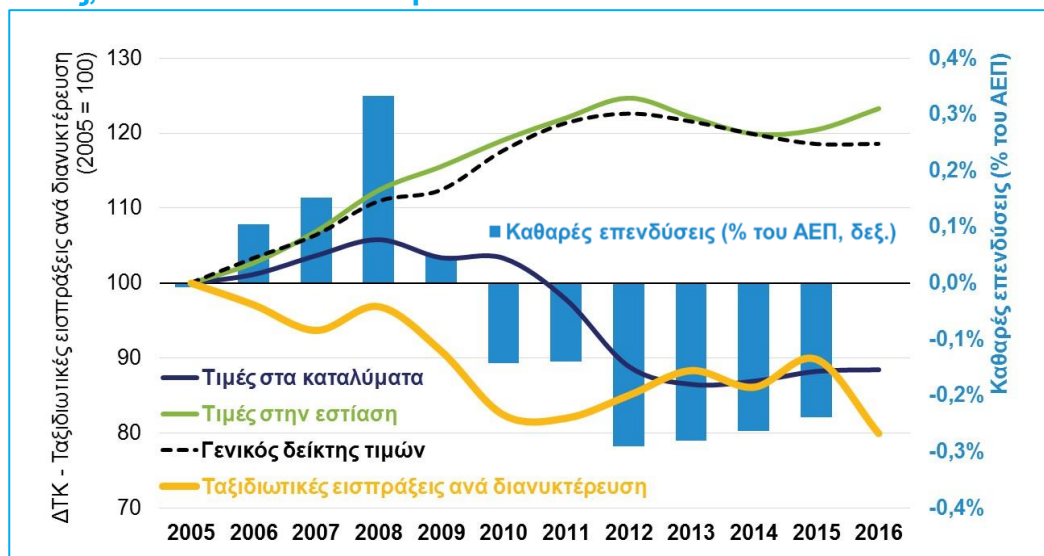
Ο τουρισμός (ξενοδοχεία/εστιατόρια) αρχίζει να ανακάμπτει, από το 2012 και μετά, με την σταδιακή σταθεροποίηση της χώρας και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την προσέλκυση ταξιδιωτών από νέες αγορές, καθώς και την σημαντική αύξηση των αεροπορικών συνδέσεων και την ολοκλήρωση σημαντικών ξενοδοχειακών επενδύσεων. Στην ανάκαμψη αυτή συμβάλει αναμφισβήτητα και η έκρηξη στις αφίξεις ταξιδιωτών λόγω εξωγενών γεωπολιτικών παραγόντων, που μπορεί να έχουν αβέβαιη διάρκεια και ένταση. Παρόλα αυτά, ο κύκλος εργασιών στον κλάδο εξακολουθεί σε όρους όγκου να επιδεικνύει υποτονικούς ρυθμούς επέκτασης. Βρίσκεται, επίσης, σε χαμηλότερα επίπεδα από εκείνα που επικρατούσαν πριν την κρίση, αν και σε υψηλότερα σχετικά επίπεδα από εκείνα που επικρατούν σε άλλους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Επίσης, η πτώση των τιμών των καταλυμάτων, αν και σε κάποιο βαθμό οφείλεται στην αδυναμία της εσωτερικής τουριστικής ζήτησης, επηρεάζεται και από μια μετατόπιση των διεθνών τουριστικών ρευμάτων σε οικονομικότερες τουριστικές προτάσεις προς νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος. Η τάση αυτή συμπίπτει στην Ελλάδα και με μια καθήλωση των επενδύσεων στον κλάδο του τουρισμού. Καθώς ανεπαρκείς επενδύσεις οδηγούν σε

τουριστικό προϊόν υποδεέστερης ποιότητας και κερδοφορίας, που οδηγεί ακολούθως σε μικρότερες επενδύσεις, κ.ο.κ., απαιτούνται ρηξικέλευθες λύσεις. Μεταξύ άλλων απαιτείται να βελτιωθεί ο ανταγωνισμός του ελληνικού τουριστικού προϊόντος που δέχθηκε πλήγμα μετά την αύξηση του ΦΠΑ στα καταλύματα στο 13% (από 6,5% προηγουμένως) και την εστίαση και τις μεταφορές επιβατών σε 24% (από 13% προηγουμένως) και να διευκολυνθούν οι επενδύσεις σε νέες υποδομές με την συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα. Προς αυτή την κατεύθυνση είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η γενικότερη οριζόντια πολιτική διευκόλυνσης των ιδιωτικών επενδύσεων (αδειοδότηση, χωροταξικό, ευέλικτη αγορά εργασίας, κ.ο.κ.), όχι μόνο στις ξενοδοχειακές/μεταφορικές υποδομές (golf, μαρίνες, υδατοδρόμια, λιμάνια, σιδηρόδρομοι κλπ), αλλά και τις μουσειακές υποδομές μέσω συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (θεματικά μουσεία Δημοκρατίας, Τεχνολογίας, Μεταποίησης, Εμπορίου κ.ά., εικονική εμπειρία επισκεπτών μέσω τεχνολογικών μέσων σε αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία κλπ., αξιοποίηση ξεναγών, παραχωρησιούχων και αρχαιοφυλάκων σε ένα πλαίσιο καλύτερης εξυπηρέτησης της πελατείας και όχι προσοδοθηρικής εκμετάλλευσης, κ.ο.κ.).

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

- [Ο ελληνικός τουρισμός και η κάθοδος των μυριών! - 20 Ιουλίου 2017](#)

Ήλιος, θάλασσα και... σύννεφα!

Καθαρές επενδύσεις στον κλάδο «Ξενοδοχεία – Εστιατόρια», ταξιδιωτικές εισπράξεις ανά διανυκτέρευση και τιμές (σύμφωνα με τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή στους αντίστοιχους κλάδους)
(Eurostat, National Accounts, 2015, ΕΛΣΤΑΤ και Τράπεζα της Ελλάδος, 2016)

8. Παραγωγικότητα δημόσιου τομέα

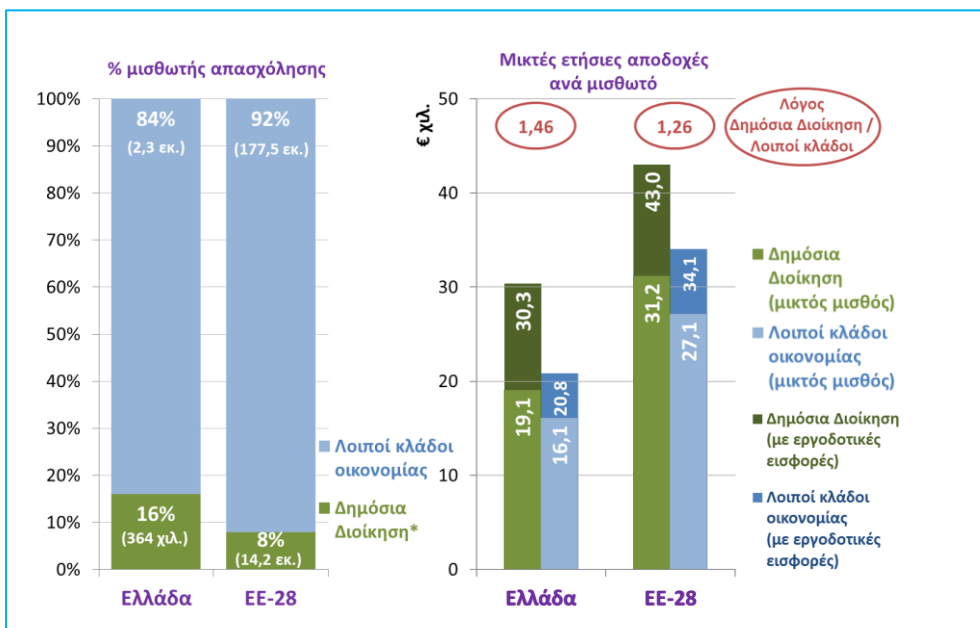
Το ελληνικό κράτος πληρώνει υψηλότερους μικτούς μισθούς από τον ιδιωτικό τομέα, ακριβώς όπως γίνεται και στην μέση ευρωπαϊκή χώρα, με τη διαφορά ότι στην Ελλάδα είναι 20 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερο απ' ό,τι στην ΕΕ-28. Επίσης, η Ελλάδα απασχολεί στο «στενό» δημόσιο τομέα διπλάσιους μισθωτούς εργαζόμενους (16%), ως ποσοστό του συνόλου της μισθωτής απασχόλησης απ' ό,τι η ΕΕ-28 (8%). Στην Ελλάδα, οι αμοιβές του προσωπικού της γενικής κυβέρνησης ανέρχονται στο 12,2% του ΑΕΠ ενώ στην ΕΕ-28 στο 10,2%, για συγκριτικά, πολύ χαμηλότερης ποιότητας προσφερόμενες υπηρεσίες. Εν γένει, το κράτος στην Ελλάδα λειτουργεί σήμερα πέραν των δυνατοτήτων της ιδιωτικής οικονομίας, γεγονός που απομυζά πόρους αλλά και επενδύσεις και θέσεις εργασίας από τον ιδιωτικό τομέα και καταδικάζει την ελληνική οικονομία σε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και υψηλή ανεργία.

Παράλληλα, η κατανομή των εσόδων του κράτους στην παραγωγή δημοσίων αγαθών (παιδεία, υγεία, άμυνα, κοινωνική προστασία, κλπ.) αποτυπώνονται στον προϋπολογισμό και σκιαγραφούν τις αναπτυξιακές και κοινωνικές προτεραιότητες της

Συγκρίνοντας την Ελλάδα με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναδεικνύονται οι αντίστοιχες προτεραιότητες που θέτει κάθε χώρα στα διάφορα δημόσια αγαθά. Οι αποκλίσεις αναδεικνύουν το έλλειμμα μιας σοβαρής και ορθολογικής κατανομής των πεπερασμένων δημοσίων πόρων της χώρας μας.

χώρας μας. Συγκρίνοντας την Ελλάδα με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναδεικνύονται οι αντίστοιχες προτεραιότητες που θέτει κάθε χώρα στα διάφορα δημόσια αγαθά. Οι αποκλίσεις αναδεικνύουν το έλλειμμα μιας σοβαρής και ορθολογικής κατανομής των πεπερασμένων δημοσίων πόρων της χώρας μας. Επιπρόσθετα, όσον αφορά στην ποιότητα, τα στοιχεία δείχνουν ότι για να λειτουργήσει το κράτος στην Ελλάδα, σε κάθε €100

Το αδιέξοδο της απασχόλησης στο Δημόσιο Τομέα...

Απασχόληση και αποδοχές στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα
(Eurostat, Εθνικοί Λογαριασμοί, 2015)

* Κλάδοι που απασχολούν αμιγώς δημόσιους υπαλλήλους (Δημόσια Διοίκηση, άμυνα και υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση). Δεν περιλαμβάνονται οι κλάδοι υγείας και εκπαίδευσης.

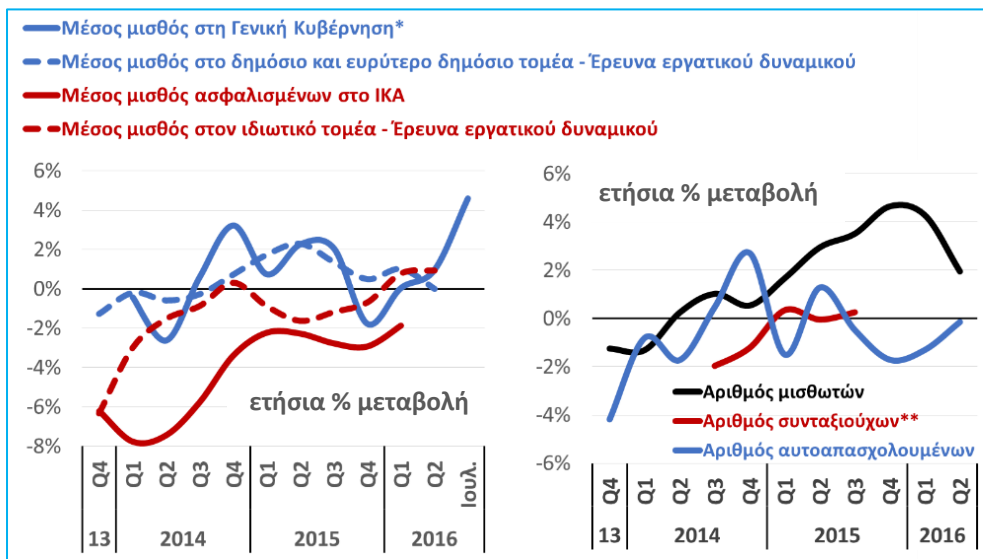
που ξοδεύονται, €72 πάνε σε μισθούς και €28 σε αναλώσιμα. Όταν ξοδεύονται τα ίδια €100 στην

υπαλλήλους) και, ενδεχομένως, ως εκ τούτου, παρέχει χαμηλότερη ποιότητα υπηρεσιών.

Ευρώπη, €63 γίνονται μισθοί και €37 αναλώσιμα. Την ίδια ώρα, οι μισθοί των υπαλλήλων της Γενικής Κυβέρνησης (μεικτά, δηλαδή με τις εισφορές των εργαζομένων) είναι μικρότεροι στην Ελλάδα (€1.600 το μήνα) απ' ό,τι στην Ευρωπαϊκή Ένωση (€2.400 το μήνα, σε 16 από τις 28 χώρες για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία), και το κόστος των αναλώσιμων είναι θεωρητικά περίπου το ίδιο (ενιαία αγορά/ευρωζώνη). Αυτό καταδεικνύει ότι το ελληνικό δημόσιο έχει μικρότερη παραγωγικότητα από το ευρωπαϊκό δημόσιο (απασχολεί δηλαδή περισσότερους

Δείτε περισσότερα στα παρακάτω δελτία:

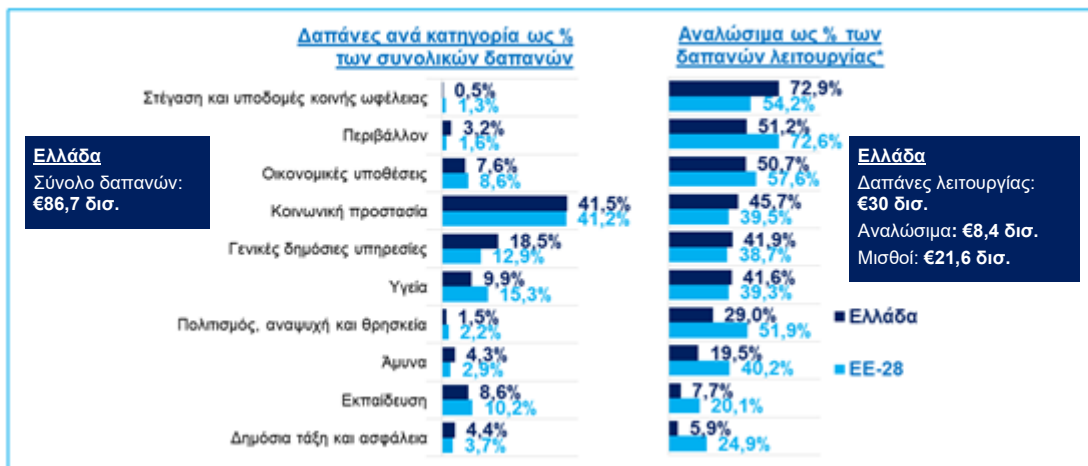
- [Υπερτροφικός δημόσιος τομέας, εξουθενωμένη ιδιωτική οικονομία! - 5 Μαΐου 2016](#)
- [Quo vadis, Graecia? - 29 Σεπτεμβρίου 2016](#)
- [Δημόσια αγαθά εντάσεως εργασίας και χαμηλής ποιότητας... 25 Οκτωβρίου 2018](#)

Μέσος μισθός στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα, αριθμός μισθωτών, αυτοαπασχολούμενων και συνταξιούχων
 (ΕΛΣΤΑΤ - Έρευνα Εργ. Δυναμικού, Β' 3μηνο 2016, Υπ. Εσωτ/κών και Διοικ. Ανασυγκρότησης, Ιουλ. 2016, Υπουργείο Οικονομικών, Ιουλ 2016, ΙΚΑ, Ιαν. 2016, ΗΔΙΚΑ, Ιουλ. 2015)

* Δαπάνη για μισθούς Γεν. Κυβέρνησης προς σύνολο τακτικού και έκτακτου προσωπικού όπως καταγράφεται στο Μητρώο Ανθρ. Δυναμικού Ελλ. Δημοσίου, με την υπόθεση ότι το προσωπικό στα ΝΠΙΔ παραμένει σταθερό στο επίπεδο του Ιουλ. 2015 κατά τους προηγούμενους μήνες, για τους οποίους δεν υπάρχουν στοιχεία.
 ** Από τον Ιουλ. 2015 και μετά δεν δημοσιεύονται μηνιαίες εκθέσεις του συστήματος ΗΛΙΟΣ - ΗΔΙΚΑ.

Επίπεδο παραγωγικότητας δημοσίων δαπανών, Ελλάδα και ΕΕ-28, 2016

Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης κατά κατηγορία
 (Eurostat, COFOG Database, 2016)

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€325 δισ.
69% συνόλου*

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€61 δισ.
51% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€66 δισ.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€4,0 δισ.**
41% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
197.000
10% συνόλου ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€4,9 δισ.
18% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,1 δισ.
23% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,1 δισ.
27% συνόλου****

* 21.075 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2017 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στον ΕΦΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Πηγή: ICAP, Hellastat, Υπουργείο Οικονομικών, ΕΦΚΑ, ΕΛΣΤΑΤ

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτομία επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

